

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000023

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-01-2025

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: від 24.04.2025 № 621

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Леміш Наталія Юріївна

2. Nataliia Lemish

Кваліфікація: к.мед.н., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0893-8565

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 14.01.01

Назва наукової спеціальності: Акушерство та гінекологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 31-01-2025

Спеціальність за освітою: 222 Медицина

Місце роботи здобувача: КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА
БАГАТОПРОФІЛЬНА КЛІНІЧНА ЛІКАРНЯ УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Код за ЄДРПОУ: 40835473

Місцезнаходження: вулиця Минайська, будинок 71, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.613.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Прогнозування та профілактика великих акушерських синдромів
2. Prediction and prevention of Great obstetrical syndromes

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню аспектів зниження частоти та тяжкості великих акушерських синдромів на підставі дослідження взаємозв'язку системних змін материнського організму та з'ясування пато- генетичних механізмів адаптаційних змін у системі мати-плацента-плід шляхом розробки та впровадження в практику нових сучасних технологій прогнозування, профілактики та комплексу медико-соціальних заходів на всіх етапах спостереження за цими вагітними. Для вирішення поставленої мети були визначені такі завдання: провести клініко-статистичний аналіз структури та частоти екстрагенітальної патології у вагітних, які мешкають у Закарпатській області (2011-2020 рр.); дослідити особливості соматичного, репродуктивного анамнезу та акушерської патології у вагітних, які мали ускладнення із групи великих акушерських синдромів, та з'ясувати фактори ризику їхнього розвитку; оцінити функціональний стан системи мати-плацента-плід у вагітних із великими акушерськими синдро- мами; проаналізувати стан

новонароджених та перебіг раннього неонатального періоду в дітей від матерів, які мали ускладнення із групи великих акушерських синдромів; вивчити особливості ендокринної системи та імуногенезу у вагітних із великими акушерськими синдромами; оцінити адаптаційні можливості гемокоагуляційної системи в цього контингенту вагітних; з'ясувати патоморфологічні особливості взаємин у системі мати-плацента-плід в обстежених вагітних; провести аналіз комбінованого пренатального скринінгу I триместру вагітності як прогностичного маркера розвитку ВАС; визначити нові аспекти патогенезу розвитку ВАС у системі мати-плацента-плід в обстежених вагітних на підставі дослідження взаємозв'язку адаптаційних системних змін материнського організму; розробити та впровадити методику прогнозування в системі мати-плацента-плід у жінок із групи ризику щодо розвитку ВАС з використанням математичного моделювання їхніх основних клініко-патогенетичних аспектів; науково обґрунтувати та впровадити медико-організаційні алгоритми профілактики ВАС і довести її клінічну ефективність. На I етапі дослідження проведений клініко-статистичний аналіз 159 367 пологів, серед яких 473 випадки перинатальних втрат за даними останніх 10 років (2011-2020 рр.) у Закарпатській області. Дані були отримані в Центрі медичної статистики МОЗ України та Центрі медичної статистики м. Ужгорода, а саме, дані форми № 21 «Звіт про медичну допомогу вагітним, роділлям та породіллям з 2011 по 2020 рр.». У жінок Закарпатської області за останні десять років спостерігалось зменшення кількості пологів з 18 168 в 2011 році до 13 150 в 2020 році, частота екстрагенітальної патології (ЕГП) у вагітних збільшилася в середньому на 10,0%, значний підйом відбувся в період 2017-2018 рр. (з 53,2% в 2011 році до 57,5% в 2017 та 62,2% в 2018 р.). Структура ЕГП, на тлі якої спостерігається розвиток плацентарної дисфункції (ПД) у цих вагітних, виглядає так: достовірне збільшення частоти серцево-судинних захворювань – із 22,1% в 2011 р. до 29,8% в 2020 році, анемії – із 38,5 до 42,6%, ендокринної патології (патології щитовидної залози та цукрового діабету) – із 12,1% в 2011 р. до 23,6% в 2020 році. На II етапі проведено ретроспективний клініко-статистичний аналіз соматичного та репродуктивного анамнезу, перебігу вагітності, пологів та стану новонароджених у 239 вагітних жінок (I група) з ВАС, з них Ia підгрупа (n=103) – тяжка ПЕ, Ib підгрупа (n=67) – ПД; Ів підгрупа (n=69) – ПП в терміні гестації 24-34 тижні. КГ – 56 здорових вагітних жінок. Клініко-статистичний ретроспективний аналіз анамнезу жінок, які мали ВАС в анамнезі, динаміки структури ускладнень вагітності, пологів, післяпологового та раннього неонатального періодів дав змогу встановити, що на стан цих вагітних впливає три провідних фактори. Одним із факторів стала напружена соціально-економічна ситуація в країні. Під впливом цього фактора у вагітних проявилися загальні, односпрямовані тенденції: різке зниження народжуваності, зростання екстрагенітальної патології, збільшення частоти гінекологічної патології, підвищення частоти загрози переривання вагітності й оперативного розродження, підвищення перинатальної захворюваності та смертності. Другим фактором були особливості способу життя, виробничі й побутові шкідливості та інші санітарно-гігієнічні показники. Головним фактором, характерним для вагітних із ВАС, була екстремальна стресова ситуація, пов'язана із тривалим воєнним станом в Україні та майже три роки активної фази війни. Під впливом комплексу цих факторів у вагітних сформувався загальний адаптаційний синдром. Після лютого 2022 р. почався третій період адаптаційного синдрому, який продовжується дотепер та позначений напруженням захисно-приспосувальних механізмів організму вагітних, зривами адаптації та наростанням показників екстрагенітальної та гінекологічної патології, підвищенням частоти ускладнень вагітності, пологів, післяпологового та неонатального періодів у формі ВАС.

2. The dissertation is devoted to reduce the incidence and severity of great obstetrical syndromes (GOS), based on the study of the interrelationship of systemic changes in the maternal organism and the clarification of pathogenetic mechanisms of adaptation disorders in the mother-placenta-fetus system, through the development and implementation of new modern technologies of forecasting, prevention and complex of medical and social measures at all stages of monitoring these pregnant women. To solve the set goal, the following tasks were defined: to conduct a clinical and statistical analysis of the structure and incidence of extragenital pathology in pregnant women living in the Transcarpathian region (2011-2020); to investigate the peculiarities of somatic, reproductive history and obstetric pathology in pregnant women who had complications from the group of great obstetrical syndromes and to find out the risk factors for their development; to assess the functional state of the

mother-placenta-fetus system in pregnant women with great obstetrical syndromes; to analyze the condition of newborns and the course of the early neonatal period in children from mothers who had complications from the group of great obstetrical syndromes; to study the peculiarities of the endocrine system and immunogenesis in pregnant women with great obstetrical syndromes; to study the peculiarities of the endocrine system and immunogenesis in pregnant women with great obstetrical syndromes; evaluate the adaptive capabilities of the hemocoagulation system in this contingent of pregnant women; to find out the pathomorphological features of the relationship in the mother-placenta-fetus system in the examined pregnant women; conduct an analysis of the combined prenatal screening of the first trimester of pregnancy as a prognostic marker for the development of vasculitis; to determine new aspects of the pathogenesis of GOS development in the mother-placenta-fetus system in the examined pregnant women based on the study of the interrelationship of adaptive systemic changes of the maternal organism; to develop and implement a method of prediction in the mother-placenta-fetus system in women from the risk group regarding the development of GOS using mathematical modeling of their main clinical and pathogenetic aspects; to scientifically justify and implement a medical and organizational algorithm for the prevention of GOS and to prove its clinical effectiveness. At the first stage of the study, a clinical and statistical analysis of 159,367 births was performed, including 473 cases of perinatal losses according to the data of the last 10 years (2011-2020) in Transcarpathian region. The data were obtained from the Center for Medical Statistics of the Ministry of Health of Ukraine and the Center for Medical Statistics of the city of Uzhgorod, namely the data of form No. 21 – Report on medical care for pregnant women, women in labor and women in labor from 2011 to 2020. Over the past 10 years in Transcarpathian region there was a decrease in the number of births from 18 168 in 2011 to 13 150 in 2020, the incidence of extragenital pathology (EGP) in pregnant women increased by an average of 10.0%, a significant rise occurred in the period 2017-2018 (from 53.2% in 2011 to 57.5% in 2017 and 62.2% in 2018). The structure of the EGP, against the background of which the development of placental insufficiency (PI) in these pregnant women is observed, is as follows: a significant increase in the frequency of cardiovascular diseases from 22.1% in 2011 to 29.8% in 2020, anemia from 38.5% to 42.6%, endocrine pathology (thyroid pathology and diabetes) from 12.1% in 2011 to 23.6% in 2020. On the second stage a retrospective clinical statistical analyses of somatic and reproductive history, course of pregnancy, labour and neonatal state was performed in 239 pregnant patients (I group) with GOS, Ia subgroup was formed by pregnant patients with severe preeclampsia (103 patients), Ib subgroup (n=67) with placental insufficiency, Ic subgroup (n=69) preterm delivery in gestational term 24-34 weeks. Control group – 56 healthy pregnant patients.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Lemish NY. Modern methods of great obstetrical syndromes prognostication. *Wiad Lek.* 2019;72(4):702–6.
- 2. Леміш НЮ. Клінічна характеристика жінок із високим ризиком щодо розвитку великих акушерських синдромів. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]. 2021;1(3):25–34. DOI: 10.52705/2788-6190-2021-3-3
- 3. Леміш НЮ. Соматичний та репродуктивний анамнез вагітних, які мали ускладнення із групи великих акушерських синдромів. *Український журнал «Здоров'я жінки».* 2022;1(158):18–24. DOI: 10.15574/HW.2022.158.18

- 4. Леміш НЮ. Особливості акушерської та перинатальної патології у вагітних, які мали ускладнення із групи великих акушерських синдромів. Репродуктивне здоров'я жінки. 2022;2:59–65. DOI: 10.30841/2708-8731.2.2022. 261811
- 5. Леміш НЮ. Комбінований пренатальний скринінг I триместру вагітності як прогностичний маркер розвитку «великих акушерських синдромів». Український журнал «Здоров'я жінки». 2022;3(160):36–41. DOI: 10.15574/HW. 2022.160.36
- 6. Леміш НЮ. Фетоплацентарний комплекс і «великі акушерські синдроми». Український журнал «Здоров'я жінки». 2022;6(163):26–31. DOI: 10.15574/ HW.2022.163.26
- 7. Lemish NY. Peculiarities of clinical characteristics of pregnant with symptoms of Great obstetrical syndromes. REPRODUCTIVE HEALTH OF WOMAN. 2022;7:47–52. DOI: <https://doi.org/10.30841/2708-8731.7.2022. 272472>
- 8. Lemish NY. Basic principles and structure of risk assessment of Great obstetrical syndromes. REPRODUCTIVE HEALTH OF WOMAN. 2022;8:32–40. DOI: <https://doi.org/10.30841/2708-8731.8.2022.273294>
- 9. Lemish NY, Mitsoda RM. Analyses of structure and incidence of extra-genital pathology of pregnant (2011 to 2020 years). Wiad Lek. 2022;75(10):2379– 85. DOI: 10.36740/WLek202210111
- 10. Леміш НЮ. Перебіг вагітності та пологів у жінок із прееклампсією. Український журнал «Здоров'я жінки». 2023;1(164):39–44. DOI: 10.15574/ HW.2023.164.39
- 11. Леміш НЮ. Особливості перебігу вагітності та пологів у жінок із ранньою та пізньою формами затримки росту плода. Український журнал «Здоров'я жінки». 2023;2(165):16–21. DOI: 10.15574/HW.2023.165.16
- 12. Леміш НЮ. Гістоморфологічні параметри плаценти при вагітності, ускладненою великими акушерськими синдромами, що клінічно проявлялися прееклампсією. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]. 2023;3(3):14–21. DOI: 10.52705/2788-6190-2023-03-2
- 13. Леміш НЮ. Особливості перебігу вагітності у жінок з передчасними пологами. Український журнал Перинатологія і Педіатрія. 2023;3(95):21–7. DOI: 10.15574/PP.2023.95.21
- 14. Леміш НЮ. Особливості морфології плаценти жінок із передчасними пологами. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]. 2023;3(4):5–12. DOI: 10.52705/2788-6190-2023-04-1
- 15. Леміш НЮ. Акушерська та перинатальна патології у вагітних із великими акушерськими синдромами. Український журнал «Здоров'я жінки». 2023;4(167):15–9. DOI: 10.15574/HW.2023.167.15
- 16. Леміш НЮ. Особливості гемодинаміки в системі мати-плацента-плід у жінок, які мали ускладнення із групи великих акушерських синдромів, що клінічно проявлялися плацентарною недостатністю. Український журнал «Здоров'я жінки». 2023;6(169):20–5. DOI: 10.15574/HW.2023.169.20
- 17. Леміш НЮ. Особливості гормональної функції плаценти у жінок, які мали ускладнення із групи великих акушерських синдромів, що клінічно проявлялися плацентарною недостатністю. Український журнал Перинатологія і Педіатрія. 2024;1(97):38–44. DOI: 10.15574/PP.2024.97.38
- 18. Леміш НЮ. Морфологічні особливості посліду у жінок групи високого ризику щодо розвитку великих акушерських синдромів після прегравідарної підготовки. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]. 2024;4(2):7–15. DOI: 10.52705/2788-6190-2024-02-01
- 19. Леміш НЮ. Адаптаційні можливості гемокоагуляційної системи у вагітних, які мали ускладнення із групи великих акушерських синдромів. Український журнал Перинатологія і Педіатрія. 2024;2(98):23–30. DOI: 10.15574/PP.2024.98.23
- 20. Леміш НЮ. Імунологічні особливості у вагітних із великими акушерськими синдромами. Український журнал «Здоров'я жінки». 2024;2(171):45–50. DOI: 10.15574/HW.2024.171.45

- 21. Леміш НЮ. Методологія профілактики великих акушерських синдромів. Український журнал «Здоров'я жінки». 2024;3(172):43–8. DOI: 10.15574/ HW.2024.172.43
- 22. Леміш НЮ. Клінічна ефективність профілактики великих акушерських синдромів. Репродуктивне здоров'я жінки. 2024;4:76–81. DOI: 10.30841/ 2708-8731.4.2024.308998
- 23. Леміш НЮ, Бобік ЮЮ. Стан новонароджених та перебіг раннього неонатального періоду у дітей від матерів, які мали ускладнення із групи великих акушерських синдромів. Сучасна ПЕДІАТРІЯ. Україна. 2024;4(140): 18–22. DOI: 10.15574/SP.2024.140.18

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U110917

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заболотнов Віталій Олександрович
2. Vitalii Zabolotnov

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8901-6209

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02011284

Місцезнаходження: вул. Велика Бердичівська, 46/15, Житомир, Житомирський р-н., 10002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирильчук Міла Євгенівна
2. Mila Kyrylchuk

Кваліфікація: д. мед. н., с.н.с., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0724-9306

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, буд. 8, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Загородня Олександра Сергіївна

2. Oleksandra Zahorodnia

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0424-8380

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Вдовиченко Юрій Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Вдовиченко Юрій Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Серьогіна Наталія Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна